

сектор; звуження фінансової бази тіньового господарювання через зменшення рівня оподаткування фізичних осіб на величину документально підтверджених коштів, витрачених на розвиток людського капіталу (освіта, підвищення кваліфікації тощо); вдосконалення правових засад оподаткування суб'єктів малого підприємництва.

Суттєвим чинником, який негативно впливає на виробничий функціональний складник економічної безпеки підприємництва, є надмірна ресурсомісткість (та зокрема енергомісткість) виробництва. Тому пріоритетами для органів державного управління щодо сприяння розвитку підприємництва в умовах зростання цін на енергоресурси мають стати: посилення контролю за виробництвом та використанням паливно-енергетичних ресурсів, а також фінансово-економічне стимулювання енергозбереження суб'єктами підприємництва.

Наук. керівн. Сотніков В. І.

Література: 1. Варналій З. С. Економічна безпека України: проблеми та пріоритети зміцнення [монографія] / З. С. Варналій. – К., 2011. 2. Гапоненко В. Экономическая безопасность предприятий. Подходы и принципы / В. Гапоненко. – К., 2009. 3. Шнипко О. С. Економічна безпека ієрархічних багаторівневих систем / О. С. Шнипко. – К., 2010. 4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

УДК 330.322

Волкова В. В.

Студент 2 курсу
факультету економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІЦІ КРАЇНИ

Анотація. Розглянуто сутність терміна "інвестиції", а також поняття інвестиційної діяльності, вплив обсягу інвестицій та інвестиційної політики на розвиток економіки. Визначено значення та роль інвестицій для країни.

Аннотация. Рассмотрена сущность термина "инвестиции", а также понятие инвестиционной деятельности, влияние объема инвестиций и инвестиционной политики на развитие экономики. Определены значение и роль инвестиций для страны.

Annotation. The paper considers the nature of the term "investments" as well as the concept of investment activity, the impact of investment and investment policy on the economy. The value and role of investment for the country were determined.

Ключові слова: економічне зростання, інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційна політика.

Актуальність даної теми полягає в тому, що масштаби, структура й ефективність використання інвестицій визначають результати господарювання на різних рівнях економічної системи, перспективи розвитку та конкурентоспроможності національного господарювання.

У ході досліджень ролі інвестицій для економіки країни були розглянуті праці таких вчених, які вивчали різні аспекти інвестиційної діяльності, а саме роботи таких дослідників, як: Борисова В. Д., Вахрин П. І., Зименков Р. В., Аксьонової О. В., Бахарєва С. Ю., Павлова І. П., Когут А. Є.

Метою статті є визначення впливу інвестиційних надходжень на економіку країни.

Інвестиції передбачають такі важливі фактори розвитку, як наприклад, – конкурентні позиції країн на світових ринках, а також формують виробничий потенціал на науково-технічній базі. Однією з умов сталого розвитку економіки є активізація державної інвестиційної політики.

Інвестиційна політика – це комплекс заходів, який передбачає обсяг, структуру та напрям капіталовкладень, зростання основних фондів та їх оновлення на основі новітніх досягнень науки та техніки [1]. Інвестиційна політика стимулює і регулює інвестиційні процес, створює умови для сталого соціально-економічного розвитку держави, регіону, галузі, бізнесу в цілому. Найважливішими напрямками державної інвестиційної політики є: посилення державної підтримки пріоритетних напрямів економічного розвитку, стимулювання інвестицій у реальний сектор економіки.

Оскільки прямі державні інвестиції менш ефективні, ніж інвестиції приватних інвесторів, які ризикують власним капіталом, більш виправданим підходом є державна підтримка приватних інвестицій, що здійснюється за допомогою пайової участі держави в інвестиційній діяльності приватних інвесторів.

Інвестиційна діяльність – це діяльність, пов'язана із вкладенням коштів у об'єкти інвестування з метою отримання прибутку [2].

У цілому інвестиційний клімат для іноземних вкладників в Україні на 2013 рік не найпривабливіший. Обсяг іноземних інвестицій в Україні залишається порівняно невеликим і складав у 2013 році трохи більше 1,6 % від загального обсягу інвестицій. За даними Держкомстату в 2013 році основною сферою іноземних інвестицій була промисловість – 49,5 % усіх інвестицій.

При формуванні інвестиційного клімату, враховуючи зарубіжний досвід, слід, мабуть, у стратегічному плані виходити з необхідності забезпечення уніфікації умов діяльності національних та іноземних інвесторів, тобто встановлення для них "національного режиму" всіх аспектів підприємництва, включаючи оподаткування, доступ до кредитних ресурсів, постачання ринку цінних паперів, право здійснення експортних та імпорتنих операцій тощо.

В існуючих економічних умовах пріоритети сфери залучення іноземних інвестицій повинні концентруватися на таких головних напрямках:

- 1) нарощування експортного потенціалу та розширення поставок галузей української промисловості на зовнішні ринки;
- 2) забезпечення імпортозаміщення за видами продукції, що становить для країни найбільшу цінність з точки зору екологічної безпеки і скорочення витрат при імпорті;
- 3) насичення внутрішнього ринку продукцією споживчого призначення, за якою нині існує гострий дефіцит;
- 4) розвиток агропромислового комплексу, а також галузей, які забезпечують зберігання і переробку сільськогосподарської продукції.

Україна зацікавлена, щоб іноземні компанії реально залучали до організації виробництва на її територію матеріальні та фінансові ресурси з-за кордону, а не прагнули до встановлення контролю за рахунок мінімальних вкладень. У цьому випадку необхідно обмежувати можливості створення іноземних холдингових компаній, які б за допомогою системи участі могли б контролювати великі сфери економіки [2].

Оскільки за відсутності прибутку зникає мотивація інвестиційної діяльності, вкладення ресурсів відбувається з метою повернення авансованої вартості. Тому інвестиційну діяльність необхідно визначити як єдність процесу вкладення ресурсів та отримання прибутку у майбутньому [2].

При вкладенні капітальних цінностей у реальний економічний сектор із метою організації виробництва рух інвестицій на стадії окупності витрат здійснюється у вигляді індивідуального кругообігу виробничих фондів, послідовної зміни форм власності. У ході цього руху створюється готовий продукт, що втілює в собі приріст капітальної вартості, в результаті реалізації якого утворюється дохід.

У процесі відтворення здійснюється постійна трансформація об'єкта інвестицій, що відображає його природу: ресурси перетворюються у вкладення в результаті використання вкладень формується дохід, що є джерелом інвестиційних ресурсів наступного циклу [3].

Зміни у кількісних співвідношеннях інвестицій впливають на обсяг суспільного виробництва і зайнятості, структурні зрушення в економіці, розвиток галузей і сфер господарства. Слід розглянути вплив інвестицій на розвиток сільського господарства та промисловості України у порівняльній динаміці за 2011 та 2012 роки.

Так, індекс капітальних інвестицій у сільське господарство склав 145,1 % у 2011 році (порівняно з попереднім роком), а в 2012 році 108 %, як результат – відповідні індекси виробництва 119 та 95 %.

Індекси капітальних інвестицій у промисловість склали у 2011 році 140 %, а у 2012 році – 108,3 %, індекси обсягу виробництва промисловості у 2011 році – 112,4 %, а 2012 році – 109,6 % [4].

Забезпечуючи накопичення фондів підприємств, виробничого потенціалу, інвестиції безпосередньо впливають на поточні та перспективні результати господарської діяльності.

Отже, можна зробити висновок, що вплив інвестицій на економіку країни полягає у тому, що вони створюють умови для подальшого розширення виробництва, динаміка інвестицій є індикатором стану економіки. Існує пряма залежність між обсягом інвестицій та розвитком інвестиційної галузі. У цілому визначення впливу інвестиційних надходжень на економіку країни має дуже велике значення, тому потребує подальшого дослідження.

Але дуже важливо зазначити, що інвестування повинно здійснюватися в ефективних формах, оскільки вкладення коштів у морально застарілі засоби виробництва, технології не матиме позитивного економічного ефекту. Нераціональне використання інвестицій, навпаки тягне за собою заморожування ресурсів і внаслідок цього скорочення обсягів виробленої продукції. Таким чином, ефективність використання інвестицій має важливе значення для економіки: збільшення масштабів інвестування без досягнення певного рівня його ефективності не веде до стабільного економічного зростання.

Наук. керівн. Кліменко О. М.

Література: 1. Борисова В. Д. Визначення ролі держави в економічному розвитку країни / В. Д. Борисова // Наукова стаття ; ПДПУ ім. В. Г. Белінського. – 2012 – № 28. – С. 235–238. 2. Вахрин П. І. Організація та фінансування інвестиційних проектів / П. І. Вахрин. – К. : Інвестиції, 2009. – 420 с. 3. Евтушенко Г. І. Иностранные инвестиции в Украине, современное состояние и перспективы / Г. И. Евтушенко ; под ред. И. П. Раминского. – М. : Международные отношения, 2010. – С. 3–19, 38–51. 4. Державний комітет статистики. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>. 5. Зименков Р. В. Інвестиційні процеси / Р. В. Зименков // Інвестиції. – 2008. – № 12. – С. 10–12.